Apaļo kokmateriālu sagatavošanas un krautnēšanas kvalitātes pārbaužu procedūra

Šajā dokumentā ir aprakstītas koksnes produktu kvalitātes kontroles metodes cirsmā un krautuvē, kuras izmanto, veicot darbu izpildes kvalitātes kontroli.

Dotās metodes izmanto AS “Latvijas valsts meži” (turpmāk – LVM) darbinieki un neatkarīgi auditori, veicot kvalitātes kontroles mežā. Tās ir piemērojamas arī mežizstrādes pakalpojuma sniedzējiem, veicot darbu izpildes paškontroli.

1. Kvalitātes kontroles metodes cirsmā

Koksnes produktu kvalitātes kontroles parauglaukumi

Koksnes produktu kvalitāti cirsmā nosaka parauglaukumos, kurus izvieto pēc sekojošiem principiem:

1.1. Vienā pārbaudē cirsmā izvieto 5 parauglaukumus;
1.2. Parauglaukumus izvieto uz pievešanas ceļiem, ejot pa cirsmas garāko diagonāli. Ja nevar izvietot 5 parauglaukumus uz vienas diagonāles, iet pa otru garāko diagonāli vai izvieto tos secīgi uz pievešanas ceļiem;
1.3. Parauglaukums pievešanas ceļa virzienā ir 10m garumā – mēra 5m uz katru pusi no punkta, kurā uziets uz ceļa;
1.4. Parauglaukuma robeža pievešanas ceļa malās ir līdz kokmateriālu joslas beigām abās pusēs.

Koksnes produktu kvalitātes pārbaude

1.5. Vienas pārbaudes laikā neatbilstību reģistrē, ja konstatē **vairāk par trīs** neatbilstošas kvalitātes sagatavotiem kokmateriālu nogriežņiem vai enerģētiskās koksnes kaudzēm katrā no sekojošiem rādītājiem:
  1.5.1. Gāšanas un garumošanas plaisas;
  1.5.2. Mehāniskie bojājumi kokmateriālu sānu virsmā vai gala plaknē;
  1.5.3. Kokmateriālu sagatavošana atbilstoši augstākajai kvalitātei;
  1.5.4. Zaru atbilstība kvalitātes prasībām – skuju koku zāģbaļķiem, stabu, mietu un finiera koksnes produktiem;
  1.5.5. Zaru atbilstība kvalitātes prasībām – lapu koku zāģbaļķiem, papīrmalkai, tehnoloģiskajai koksnei un citiem koksnes produktiem;
  1.5.6. Kokmateriālu garuma atbilstība darba uzdevumā norādītajam;
  1.5.7. Piemaisījumi enerģētiskās koksnes kaudzēs;
    1.5.7.1. Akmeņi, metāls un citi mehāniski piemaisījumi nav pieļauti. Neatbilstību reģistrē, ja tos konstatē **vismaz vienā** enerģētiskās koksnes kaudzē.
1.6. Zaru augstuma neatbilstību skuju koku zāģbaļķiem (sākot ar 10 cm tievgalī), stabiem, mietiem un finiera klučiem reģistrē atsevišķi no lapu koku zāģbaļķiem, papīrmalkas un visiem citiem koksnes produktiem.
1.7. Kvalitātes prasības kokmateriāliem noteiktas LVM dokumentā “Apaļo kokmateriālu kvalitātes prasības”.

1.8. Enerģētiskās koksnes kvalitātes prasības noteiktas LVM dokumentā “Kvalitātes prasības enerģētiskās koksnes sagatavošanai”.
1.9. Harvestera mērījumu precizitāti kontrolē atbilstoši norādījumiem LVM dokumentā “Harvesteru kalibrēšanas un kontrolmērījumu vadlīnijas”.
1.10. Punktos 1.7., 1.8., un 1.9. norādītie dokumenti pieejami LVM mājas lapā, **šeit**: sadaļā “Līgumu pielikumi”.

2. Kvalitātes kontroles metodes krautuvē

Kokmateriālu šķirošanas kvalitāte krautuvē

Kokmateriālus krautuvē nepieciešams šķirot atbilstoši norādījumiem darba uzdevumā. Krautuvē kontrolē:

2.1. **neatbilstošas specifikācijas kokmateriālu piejaukumu**. Piemēram, ja kvalitatīvs priedes A klases vai bērza finiera nogrieznis ir iekrauts pie papīrmalkas, vai arī kādi citi kokmateriāli ir sajaukti.
2.2. **neatšķiroti nogriežņi ar vizuāli nosakāmu brāķēšanas vainu**. Piemēram, ja stāvot pie krautuves, konstatē starp zāģbaļķiem vai finiera klučiem iekrautu trupējušu nogriezni. Šeit fiksē tikai vizuāli skaidri novērtējamas vainas – trupi, dubultās galotnes, neatzarotus zarus, izteiktu līkumainību, nošķeltus galus. Nefiksē tās vainas, kurām nepieciešama ļoti tuva distance vai mērinstrumenti, lai tās novērtētu. Ja no 3 metru attāluma nevar skaidri saskatīt plaisas vai līkumainību, tad to nereģistrē, jo arī forvardera operatoram tās ir grūti pamanāmas.
2.3. Vienas pārbaudes laikā neatbilstību reģistrē, ja konstatē **vairāk par trīs** neatbilstošas specifikācijas piejauktiem vai ar vizuāli nosakāmu brāķēšanas vainu neatšķirotiem kokmateriālu nogriežņiem uz katriem pilniem 100 metriem krautuves. Krautuves garumu nosaka pilnos 100 metros, no 0 līdz 100 m, no 101 līdz 200 m utt.